

skal jeg ikke undlade at erklære, at jeg, dersom det maatte vise sig, at der vil blive et Fler-tal af dem, som ikke fuldstændig ville gaae ind paa Udfastet, i saa Fald skal slutte mig til dem. Naar det nærværende Ministerium har sagt, at et betinget Ja for dem er det Samme som et ubetinget Nei, saa er det dog i den Henseende ogsaa Noget, man maa have sin Opmærksomhed henvendt paa, under hvilken Stikkelse et følgende Ministerium lettest kan tage imod Sagen, og da forekommer det mig, at det vilde være langt lettere for et andet Ministerium at tage et betinget Ja end et, om det end skulde blive et motiveret, Nei. Dette er Noget, som efter min Mening taler til Fordeel for det betingede Ja, og, som sagt, hvis Flere kunne slutte sig om et betinget Ja, skal jeg ogsaa være villig til at følge dem.

Monrad: Jeg kan naturligvis ikke Andet end glæde mig over, at mine Dittringer ere blevne paaberaabte saa mange Gange og af saa Forskjellige. Jeg haaber ogsaa, at, hvis de Herrer ville gjøre sig nøie bekendt med, hvad jeg har sagt, ville de derved vistnok finde en Opfordring til ogsaa at følge mig med Hensyn til den nu foreliggende Sag; men uagtet de Herrer saaledes have vist mig en ikke liden Velvillie og Opmærksomhed, troer jeg dog, at jeg er nødt til at fatte mig temmelig kort, thi jeg tør dog vist ikke gjøre Regning paa en saa stor Velvillie og Opmærksomhed, at jeg skulde kunne forlange at tale et Par Timers Tid. Jeg skal derfor søge at fatte mig i al Korthed. Der er et Punkt, som jeg, da jeg forrige Gang havde Ordet, ikke berørte, nemlig de Forudsætninger, hvorunder Landstinget har taget sin Beslutning. Hvad den første af disse angaaer, da maa jeg oprigtig tilstaae, at jeg ikke finder, at den har noget Stort at betyde. Hvormegen Høiagtelse jeg end nærer for den Rigdom af Kundskaber og den Indsigt, der har lagt sig for Dagen i Landstinget ved denne Sags Behandling, maa jeg dog tillade mig, hvad dette Punkt angaaer, at være af en anden Mening; jeg troer, at det snarere er til Skade end til Gavn. Vi skulle hilse den nye Tingenes Tilstand med fuld Tillid, vi maae haabe, at der vil komme

noget Godt ud af den for vort Fædreland; men naar det bliver staaende, troer jeg ikke, det kan have nogen anden Betydning, end at det bliver et Vidnesbyrd om, at den nye Tingenes Tilstand bliver gaaet imøde med Betænkelighed eller Mistillid af Enkelte iblandt os, medens det dog paa den anden Side ikke vil kunne udøve nogensomhelst blivende Indflydelse. Dersom der derfor skulde blive stillet noget Forslag til, at den første Forudsætning skulde udgaae, skal jeg for mit Vedkommende være villig til at stemme for et saadant. — Hvad den anden Forudsætning derimod angaaer, da troer jeg, den har sin Betydning. Vi have nemlig ikke her gjennemgaaet Forsatningen i dens enkelte Dele og Punkter, vi have ikke gjort og kunne ikke gjøre den til Gjenstand for en saadan dybtgaaende Behandling, at vi derved kunne forviise os om, at der ikke i den skulde være Et eller Andet, der muligvis er uoverensstemmende med Grundloven. Men naar vi nu tage vor Beslutning, efter at være blevne gjorte bekendte med Forsatningen, kunde det muligvis gives Udseende af, at vi have anerkjendt, at der aldeles ikke er Noget i Fællesforsatningen, som er i Strid med Grundloven. Det er altsaa for at værgе os imod, at der skal udledes urigtige Slutninger af vor Beslutning, forsaavidt der muligvis senere skulde vise sig saadanne Uoverensstemmelser mellem Fællesforsatningen og Grundloven, at jeg anseer den anden Forudsætning for at være aldeles rigtig.

For at bedømme den foreliggende Sag, maae vi vel erindre, at den nye Tingenes Tilstand bærer væsentlig Præg af at være en foederativ Ordning af Forholdene; men vi maae tillige lægge vel Mærke til, at det Foederative ikke er gennemført i sin fulde Udstrækning; dersom vi skulde have gjort dette, da maatte vi i Grundloven have opretholdt den Paragraph, at Ministrene for de særlige Anliggender udgjøre et ansvarligt Statsraad, eller med andre Ord: vi maatte have dannet en Regjering for de særlige Anliggender, udsøndret den fra Fællesregjeringen og gjort den til en særskilt og aldeles selvstændig Autoritet. Jeg tillod mig at gjøre opmærksom herpaa, dengang